

Lecția 3

3.1 Elvetia

Baptistii din Elvetia isi datoreaza infiintarea lui I. G. Onken care a facut mai multe vizite in aceasta tara si a gasit grupe de credinciosi care se adunau in familii la studii si rugaciune.

Onken a gasit in jurul anului 1847 o asemenea adunare de credinciosi la Hochwert, regiunea Tubenburg. Onken a continuat sa sprijine credinciosii din Elvetia, trimitand pe cloportorul sau din sudul Germaniei sa viziteze aceste adunari care se adunau in case. Prin munca lui a organizat biserica din Zurich care a si devenit biserica centrala din Elvetia. In anul 1870 bisericile din Elvetia de Apus s-au atasat de Federatia Baptista Franceza de care apartineau bisericile baptiste din Belgia.

Dupa Primul Razboi Mondial, bisericile din Elvetia s-au organizat in propria lor Uniune Baptista. In anul 1949 s-a infiintat Seminarul Baptist International din Rushlicon de langa Zurich. Acest seminar a fost sustinut financiar de Conventia Baptista de Sud din SUA pana in anul 1993 fiind una dintre principalele scoli teologice baptiste din Europa Continentala. Multi dintre liderii baptisti europeni au studiat la seminarul Baptist International de la Rushlicon. Dupa ce Conventia Baptista de Sud si-a retras sustinerea financiara Seminarul Teologic Baptist International a fost preluat de catre Federatia Europeana Baptista si a fost mutat la Praga, unde functioneaza in prezent. Prin studentii care au studiat la acest seminar a crescut importanta bisericilor in Elvetia.

In Elvetia exista si cateva biserici de limba italiana in cantonul Lugano. Aceste biserici apartin tot de Uniunea Baptista de la Zurich. In prezent in Elvetia exista 1299 de baptisti si 15 biserici.

3.2 Austria

Credinta baptista in Austria, s-a raspandit prin muncitorii care s-au dus sa lucreze la Hamburg in urma incendiului care a distrus orasul in 1842. Cinci dintre acesti muncitori au primit credinta baptista la biserica lui Onken. Dupa intoarcerea lor in Austria au initiat grupe de studiu biblic in familie. In urma acestei activitati au fost botezati la Viena in anul 1847 (18 octombrie). In anul urmat grupul acesta a fost vizitat de Onken dar nu au putut sa se manifeste public fiind prigoniti de autoritati.

In anul 1851 Societatea Biblica Britanica l-a trimis la Viena pe Eduard Millard ca sa lucreze la depozitul de Biblii. El era Baptist si a organizat biserica baptista din Viena in anul 1869. Autoritatile au facut mari greutati credinciosilor si Millard a fost obligat sa paraseasca Austria. In timpul in care el a lipsit credinciosii s-au adunat in casa lui Carl Rauch care a fost botezat la Hamburg.

Pentru ca Rauch a refuzat sa-zi boteze copiii in 20 aprilie 1850, casa lui a fost inconjurata de armata si el a fost arestat impreuna cu cei 9 credinciosi care erau acolo. Copiii sai au fost botezati cu forta in Biserica Luterana. In ciuda dificultatilor lucrarea a progresat si in jurul anului 1900 in Viena erau 234 baptisti. Situatiya aceasta grea a tinut pana in anul 1918 cand s-a desfiintat Imperiul Austro-Ungar.

Intre cele 2 razboaie a misionat cu mare eficienta pastorul Arnold Koester care timp de 31 de ani a lucrat la unificarea credinciosilor in biserica din strada Molard Gasse. Aici a fost cumparat un imobil cu trei etaje care este si astazi un centru Baptist.

In prezent in Austria exista 1800 de membrii in 19 biserici. Intre acestia exista si un grup semnificativ de credinciosi baptisti romani organizati in cateva biserici la Viena, Salsbourg, Linz, Krems, Graz etc.

3.3 Danemarca

In jurul anilor 1830 in Danemarca a avut loc o trezire spirituala prin influenta miscarii pietiste. Cei "treziti" se adunau in case pentru studiu biblic si rugaciune. In anul 1831 Kobner, care era danez a stabilit relatii cu un asemenea grup care era condus de Peter C. Monster. In anul 1839 Cobner si Onken l-au botezat pe Monster impreuna cu alte 11 persoane si s-a infiintat prima biserica baptista la Copenhaga. Monster a devenit pastorul acestei biserici.

De indata autoritatile au inceput sa-l prigoneasca, Monster a fost inchis pentru cateva saptamani si apoi exilat. Expulzarea sa s-a facut pe baza unei legi vechi date impotriva Anabaptistilor. Cu toate acestea

mai multe grupe de credincioși baptiști s-au format în jurul orașului Copenhaga.

În anul 1849 s-a introdus legea toleranței prin care, pe lângă biserica Luterană, care era de stat, erau tolerate și alte religii. Religiiile tolerate nu puteau cumpăra proprietăți și nu puteau ține registre de stare civilă.

În anul 1853 baptiștii din Danemarca au pierdut un număr de membrii care au fost convinși să treacă la mormoni. Se pare că printre aceștia a fost și Monster. În anul 1965 Cobner s-a mutat la Copenhaga și sub conducerea sa a avut loc o învioreare în biserici. Succesorul său a fost Marius Larsen, unul dintre cei mai talentați predicatori din Danemarca. Până în anul 1888 baptiștii din Danemarca au aparținut de Uniunea Baptistă din Germania.

Baptiștii au continuat să se dezvolte, s-au implicat în misiune și au întemeiat școli. La Tolose, au înființat un seminar teologic și o școală de agricultură. În jurul anului 1900 erau în Danemarca 28 de biserici cu 19 pastori și cu 3906 membrii.

Deși în anul 1947 a avut loc la Copenhaga Congresul Alianței Mondiale Baptiste, baptiștii au primit recunoașterea oficială din partea statului numai în anul 1952. În prezent baptiștii continuă să susțină o frumoasă misiune externă.

Baptiștii din Danemarca au contribuit la viața familiei baptiste Europene și mondiale prin Knud Wulpelman care timp de mai mulți ani de zile a fost secretarul Federației Baptiste Europene și ulterior Președintele Alianței Mondiale Baptiste. În această calitate el a vizitat de multe ori România în vremea regimului comunist pentru a sprijini în fața autorităților (departamentul cultelor) cauzele baptiștilor din România pentru a ne ajuta în rezolvarea problemelor noastre. În prezent în Danemarca există 5805 membrii și 45 biserici.

3.4 Norvegia

Lucrarea baptistă în Norvegia a început între credincioșii din cadrul bisericii Luterane care se adunau la studii biblice în case. Prin aceste studii ei au ajuns la convingerea că botezul trebuie să fie un botez pe baza mărturisirii personale a credinței. Pastorul luteran G. A. Lamers a ajuns și el la aceste convingeri și ca urmare a organizat în anul 1856 Biserica Liberă Apostolică. Convingerea lui Lamers era că noii convertiți trebuiau botezați dar cei care erau botezați în copilărie nu mai trebuie să se boteze. Sub influența acestor învățături s-au format mai multe biserici care practicau potrivit înțelegerii lui Lamers.

În aceste împrejurări s-a întors din SUA Frederick Rinke un norvegian care primise credința baptistă în sederea sa în America. El l-a adunat pe cei ce aveau vederi baptiste și l-a botezat. Astfel s-a înființat prima biserică baptistă din Norvegia. Lucrarea baptistă din Norvegia a fost sprijinită de baptiștii din Suedia. Astfel cartea lui Andrees Wiberg despre botez era foarte răspândită în Norvegia determinându-l pe mulți norvegieni să-și schimbe opiniile cu privire la botez.

Alți 2 predicatori care au avut o influență importantă au fost: Gotfried Hubert și O. B. Hamsstøn. În anul 1972 s-a format pentru prima dată Asociația de district iar în anul 1977 s-a organizat prima Conferința a tuturor Baptiștilor din Norvegia fiind sprijinită de către Convenția Baptistă de Sud din SUA. La această conferință s-au înscris 14 biserici cu 511 membri și 12 pastori. În anul 1900 Conferința a raportat 32 de biserici, 16 pastori și 2671 membri.

În anul 1910 s-au organizat Seminarul Teologic de către O. Oie un norvegian American și cu sprijinul Convenției Baptiste de Nord, și al Convenției Baptiste de Sud din SUA. După cel de-al doilea război mondial s-a reorganizat școala duminicală și s-a dezvoltat lucrarea prin publicații, lucrarea între femei și tineri precum și implicarea prin misiunea externă. În anul 1980 Uniunea Baptistă Norvegiană avea 64 biserici cu 3600 membrii iar astăzi sunt 67 de biserici cu 4964 de membrii.

3.5 Suedia

După anul 1800 și Suedia a experimentat treziri religioase sub influența pietismului. Lucrarea baptistă a început în anul 1848 prin Friedrich Olah Nielsson (1809-1881). De meserie marinar acesta a călătorit

la New Orleans și în anul 1939 a fost convertit și a lucrat câțiva ani împărțind tractate religioase și făcând mărturisiri personale pe străzile New Yorkului.

După ce s-a întors în Suedia în anul 1939 trimis de "Societatea Americană a Prietenilor Marinarilor". Studiind Biblia a ajuns la convingerea că botezul copiilor nu este biblic și în anul 1847 împreună cu alte 5 persoane a fost botezat la Hamburg de către Onken. Prima biserică a fost înființată lângă Göteborg. Nielsson a fost ordonat de către Onken dar a fost expulzat din țară și s-a refugiat în Danemarca și apoi în SUA de unde s-a reintors în Suedia după anul 1860 când i s-a ridicat expulzarea.

A doua persoană care influența lucrarea baptista din Suedia a fost Andreas Wiberg. Wiberg era pastor luteran dar a ajuns la convingeri baptiste și s-a botezat în anul 1852. După ce a petrecut 3 ani în SUA Wiberg s-a întors la Stockholm și în 1854 a organizat biserică baptista din Stockholm care a devenit cea mai mare biserică baptista din Suedia.

Între Nielsson și Wiberg au existat și deosebiri cu privire la modul de organizare al bisericilor. Nielsson era de părere că în biserici conducerea trebuie să fie democrată și lucrarea de slujire trebuie să fie în principal autohtonă, fără a refuza ajutorul din străinătate. Wiberg avea convingerea că în biserici conducerea ar trebui să fie centralizată și că liderul s-a comportat ca atare. El a acceptat un amestec mai mare din partea celor care spijineau lucrarea făcând ca bisericile să fie mai dependente de ajutorul extern.

În anul 1866 s-a înființat seminarul Bethel din Stockholm, care a fost primul seminar Baptist din Europa Continentală. La Hamburg se țineau doar cursuri periodice pentru pregătirea pastorilor. Începând cu anul 1857 în Suedia exista un fel de competiție între biserici pentru primirea fondurilor din SUA. Aceasta a contribuit la organizarea în anul 1889 a Uniunii Baptiste prin care s-a direcționat toată lucrarea bisericilor. În anul 1861 biserică din Stockholm a compus o Mărturisire de Credință motivată și de credință de a castiga mai multe libertăți din partea statului. Mărturisirea de Credință era înscrisă în spirit calvin tratând tot odată atitudinea conservatoare a lui Wiberg.

În anul 1890 lucrarea baptista din Suedia s-a împărțit datorită așa numitului Grup de la Örebro. Acesta a fost condus de John Ogman care se întorsese din America fiind puternic influențat de pentecostalism. Grupul de la Örebro s-a despartit de Uniunea Baptistă, a înființat propriul seminar și o misiune separată. În cadrul acestei mișcări de tip pentecostal femeile au fost acceptate ca pastori.

Baptiștii din Suedia au continuat să crească până la apariția dezidentei carismatice. În anul 1861 când s-a înființat Uniunea Baptistă în Suedia erau 125 de biserici cu 4930 de membrii. În anul 1900 erau 264 biserici cu 40750 membrii iar în anul 1980 erau 656 biserici cu 40000 membrii (un număr similar de membrii erau și în grupul de la Örebro). Tensiunile dintre cele două grupuri au slăbit după moartea lui Ogman. În 1990 la Conferința profesorilor din Seminariile Baptiste din Europa ce s-a ținut la Colegiul Spurgeon din Londra au participat și profesori de la Seminarul din Örebro. Cei de la Örebro urmează practici pentecostale fără să fie pentecostali pe când cei din Uniunea Baptistă urmează practici baptiste tradiționale. Astăzi în Suedia sunt 257 biserici cu 17942 membrii.

3.6 Finlanda

Baptiștii din Finlanda sunt împărțiți în două grupuri. Un grup este cel al baptiștilor finlandezi care vorbesc limba finlandeză și celălalt grup este cel al baptiștilor finlandezi care vorbesc limba suedeză. Se pare că prima biserică a fost înființată în urma lucrării misionarilor suedezi care au predicat evanghelia în Finlanda între locuitorii de limba suedeză. Aceasta Biserică s-a înființat în anul 1856 iar în anul 1883 s-a înființat o Uniune a Bisericilor Baptiste care vorbeau suedeză. Prima biserică baptista de limba finlandeză s-a înființat în anul 1870. În anul 1903 un număr de 25 de biserici s-au organizat în Uniune.

Un zelos marinar a predicat la Luvia și l-a botezat pe Isaia Lunderberg, care a înființat o biserică în 1870. În acest timp, un pastor luteran, Iohan Hylander a renunțat la botezul copiilor. A venit la Stockholm, s-a botezat și a organizat biserică în Paricana. În 1949 s-a înființat seminarul de la Vasa, s-a organizat lucrarea cu tineretul, misiunea externă și școala duminicală. În 1896 au început să redacteze o

revista.

În timpul imperiului țarist, finlandezii au avut de suferit, dar în 1891 guvernul țarist le-a aprobat Marturisirea de Credință. Atunci, baptistii au devenit un grup dizident oficial. În anul 1922 baptistii din Finlanda au fost aprobați să funcționeze ca și comunitate religioasă. Marturisirea de Credință finlandeză e bazată pe Marturisirea de Credință a lui Wiberg.

Războiul a adus mari pierderi Finlandei, pierderi care au afectat și baptistii. În anul 1980 erau în Finlanda 2485 membrii în 10 biserici de limba finlandeză și 25 de biserici de limba suedeză. În prezent sunt 11 biserici de limba finlandeză cu 672 membrii și 20 biserici de limba suedeză cu 1405 membrii.

3.7 Italia

În secolul XIX au avut loc multe schimbări politice în Italia. Țara s-a unit sub domnia lui Casei de Savoia sfârșind guvernarea papală în Roma și desființând statul papal. În anul 1848 regele Carol Alberto a acordat libertăți limitate religioasă necatolică. În anul 1871 Biserica Catolică și-a pierdut poziția privilegiată și s-a produs și în Italia o trezire religioasă care s-a făcut simțită mai ales în comunitatea Waldenzilor. Cu această ocazie au venit misionari anglo-saxoni care au dorit să susțină lucrarea misionară, mai ales în biserica waldeză.

Lucrarea baptista a început în Italia în 1863 prin doi englezi, James Wall și Edward Clark. Ei au început misiunea la Bologna și la Spezia. Wall s-a mutat la Roma primind ajutor din partea societății misionare britanice. În anul 1870 și Convenția Baptistă de Sud a trimis misionari în Italia. George Taylor a fost unul dintre cei mai importanți americani. El a lucrat în Italia timp de 34 de ani și a înființat câteva biserici și instituții baptiste.

W. Kemelanders, un om de afaceri din Scotia, s-a atașat de Wall în Sicilia, iar în 1875 l-a însoțit pe Taylor la Roma, apoi s-a mutat la Torino și el era misionar al Societății Misionare Britanice.

Prima biserică baptista din Roma a fost fondată în 1871, după ea s-au înființat și altele, dar timp de 30 de ani au întâmpinat multe împotriviri.

Chiar de la început baptistii au folosit Cuvântul Scris, editând două periodice "In Testimonio" și "Il Seminatore".

Aceste reviste au avut caracter evanghelic. Ce e interesant la baptistii din Italia, e faptul că ei au avut între ei câțiva savanți ca: O. Cocorda, traducătorul Noului Testament în italiană modernă, P. Pascheto, profesor de ebraică și limbi semitice la Universitatea din Roma, M. Rosi, poet ieșuit, apoi cercetător literar, L. Pascheto, scriitor și arheolog. În 1923 bisericile s-au unit la apelul Convenției Baptiste de Sud, cu excepția misiunii de la Spetia, care a rămas separată. În 1939 s-a înființat Federația Bisericilor Baptiste din Italia cu rol de misiune. Un nou statut a fost editat în 1956.

Baptistii din Italia au avut o mare contribuție la răspândirea de tiparuri religioase, au înființat un orfelinat, două azile de bătrâni și școli de fete. În 1960 un rol important au avut crearea Federației Protestante din care fac parte Waldezii, Metodistii, Luteranii și Armata Salvării. În anul 1980 în Italia erau 4200 baptisti și 40 de pastori. În prezent în Italia sunt 4587 de membrii în 107 biserici.

3.8 Spania

Spania este o țară unde închiziția catolică a avut cea mai mare influență. Datorită ei, din Spania, în Evul Mediu, au fost expulzați evreii și maurii, iar mișcările reformatoare nu au putut patrunde aici.

După revoluția din 1878 a aprut o scurtă perioadă de libertate religioasă. Credința baptista a fost răspândită aici de misionarul Baptist independent William Knipp care a lucrat ajutat fiind de Convenția Baptistă de Nord din SUA. El a botezat în șapte luni 1395 de suflete și a organizat în 1870 Biserica din Madrid cu 30 de membrii. Apoi în 1871 a organizat-o pe cea din Alicante, după ce a botezat un grup de credincioși în Marea Mediterană. În 1876 a fost obligat să părăsească Spania și activitatea evanghelică a fost oprită.

În 1880 sosete în Spania Erik Lund, misionar suedez, fiind un talent lingvist, a început o lucrare de

tiparire și traducere a Bibliei. În aria Barcelonei au venit și alți misionari din Suedia să-l ajute și chiar din America.

În 1920 Spania a devenit câmp de misiune al Convenției Baptiste de Sud din SUA. În 1931 Spania a devenit republică și a dat libertate religioasă. Regimul era anticlerical și indiferent în probleme religioase.

În 1939 a biruit Franco. Regimul său era fascist, el a închis bisericile protestante. În 1945 o foarte limitată libertate religioasă a fost dată religilor necatolice. În 1948 au fost închise iarăși bisericile baptiste. În 1945 s-a încheiat Concordatul dintre Papa și Guvernul Spaniol. Prin acest Concordat se stabilea că religia catolică este religia statului spaniol și se va bucura de protecția oficială a statului. Nimic nu poate fi tulburat pentru credința lui religioasă, să o practice și să se închine în locuri private, dar ceremonii în public poate să officieze numai Biserica Catolică. Această lege oprește orice serviciu divin public pentru protestanți însă în case particulare, care nu aveau semne exterioare se puteau aduna. De asemenea era oprit prozeletismul prin cuvântul scris sau vorbit, care este el însuși un act public.

Constituirea din 1966 a dat libertate și bisericilor protestante, iar cea din 1978 a garantat libertatea deplină pentru toate religiile și a stabilit separarea bisericii de stat. Baptistii au acum în Spania un seminar. Azi sunt în Spania 8365 baptiști și 73 biserici.

3.9 Portugalia

Portugalia este o țară prin excelență catolică de aceea lucrarea Evanghelică baptistă a patruns aici cu mare greutate. Se știe însă că Iosif Jones, un englez botezat de C. H. Spurgeon în Londra, a îndrăznit să predice aici Evanghelia și a botezat în raul Oporto în 1888. După Iosif Jones au venit și alți străini, ca Reginald și Jate Joung, la sfârșitul secolului al XIX-lea și au predicat Evanghelia.

În 1908 soții Joung au plecat și biserica din Oporto a ales dintre membri ei un pastor, Texiera de Sousa. Între timp, baptistii din Brazilia au trimis în Portugalia pe Zaharia C. Taylor, misionar al Convenției Baptiste de Sud, să vadă posibilitățile de lucru din Portugalia. Legătura cu baptistii din Brazilia a fost foarte importantă pentru lucrarea din Portugalia. Au venit aici misionarii J. J. Oliviera și Antona Mauricio. În timpul acesta s-au înființat biserici la Wiesen (1913), Tondelo (1914), Leiria (1916) și Lisabona (1922). Au început să editeze o revistă evanghelică. În 1920 s-a înființat Uniunea Baptistă din Portugalia, care s-a implicat în lucrări de publicații și educație.

Baptistii din Portugalia au suferit prigoane și din partea statului și din partea Bisericii Catolice. După cel de-al doilea război mondial s-au implicat în lucrarea de aici misionari din Brazilia și din Convenția Baptistă de Sud, SUA; de asemenea și alte grupe de baptiști independenți cum ar fi W. L. Hatvher, care a ajutat la deschiderea seminarului. La început, seminarul a fost pornit cu sponsorizarea Asociației Misionare Baptiste din Texas în 1922, iar baptistii conservatori au deschis un alt seminar în Leiria în 1949, precum și Institutul de Educație pentru fete în 1955. Acum și Convenția de Sud ajută în lucrarea de educație și evanghelizare.

În 1948, pastorul bisericii III din Oporto, Eduardo Machado și soția lui au organizat "Căminul Evanghelic pentru toți cei în lipsă". Baptistii portughezi sunt implicați în lucrarea misionară, vor să aplice concret principiul "fiecare Baptist un misionar". De aceea ei au trimis misionari în Angola și Mozambic, foste colonii portugheze.

În 1975 eu editat marturisirea de credință, iar după 1974 s-au schimbat condițiile politice și baptistii au primit mai multă libertate. Astăzi sunt în Portugalia 64 de biserici cu 4900 de membri.

3.10 Belgia

Belgia este împărțită în două grupe etnice majore: grupul francez și grupul flamand. Baptistii au lucrat în grupul francez, cei care au început prima misiune aici au fost francezii baptiști. În anul 1892 s-a înființat în Augrie aproape de Liege o biserică, când 2 muncitori s-au întors acasă. Un alt centru Baptist a fost la Peruwelz, care s-a înființat cu o familie convertită în Franța. În anul 1895 s-a ordonat și primul pastor. În anul 1904 au avut propriile lor clădiri pentru biserici. S-a înființat a treia biserică la Mont-

Sur-Marchienne, au înființat biserica și în Brussel. În anul 1924 s-a înființat Uniunea Evanghelică a Bisericilor Baptiste.

După primul război mondial Societatea Misionară Americană a acordat ajutor financiar bisericilor baptiste din Belgia. Lucrarea însă merge foarte greu în Belgia. În anul 1958 existau 10 biserici cu 280 de membrii. În anul 1954 s-a înființat prima biserică în Flandra la Gent. În ultimele două decade numărul credincioșilor a crescut de la 300 la 850 de membrii.

În anul 1992 Uniunea Baptistă Belgiană a sărbătorit jubileul a 100 de ani al lucrării baptiste belgiene. După anul 1962 s-au botezat peste 400 de credincioși, organizându-se 5 noi biserici de limba franceză. Astăzi în Belgia sunt 1058 credincioși în 20 de biserici.

3.11 Olanda

Prima biserică baptistă din Olanda poate fi considerată a lui John Smyth, care împreună cu Thomas Helwis au întemeiat o biserică pe baza botezului după marturisirea credinței. Această biserică era engleză și s-a întors în Anglia în 1611.

Acum vorbim de un nou început, care s-a realizat în 1840 când I. B. Frieser pastor în Biserica Reformată Olandeză, prin studierea bibliei a ajuns la o pocăință sinceră și la o relație personală cu Dumnezeu, tot în urma studiului personal a ajuns să se îndoiască de valabilitatea botezului copiilor. Pentru refuzul său de a boteza copiii, a fost dat afară din slujba de pastor al Bisericii Reformate. El a scris o carte despre botez, aceasta a atras atenția lui Onken și a lui Kobner, care l-au vizitat. Până la vizitarea celor doi el nu a auzit despre baptisti. Contactul cu Kobner l-a determinat să accepte să fie botezat, așa că în 15 mai 1845 au fost botezați de către Kobner el și încă șase persoane. Așa s-a înființat biserică din Gasselte Nyeven, având pe Fieser ca pastor. Mai târziu s-a mutat pe Stad Canal unde a zidit o capelă.

A doua biserică baptistă s-a înființat într-o localitate mică numită Zutpen în provincia Gederland în 1845. Această biserică a crescut prin faptul că mulți menoniti au trecut la credința baptistă.

A treia biserică s-a format în Amsterdam, aici încă din 1840 se întrunea un grup la studierea Bibliei. Studiind Biblia au ajuns să discute despre botez iar majoritatea din ei s-au convins de botezul adulților. Auzind despre grup Kobner și Frieser au venit la ei în 1845 și au botezat patru din ei. Doi ani mai târziu au organizat o biserică baptistă în Amsterdam.

În 1849 s-a atașat de această biserică Ian de Liefde, care venea din Zutpen. Acolo a fost pastor menonit și membrii lui au trecut la baptisti, dar el venit la Amsterdam și a introdus doctrina mileniană a lui Darby, care a provocat o dezbinare între credincioși. În 1866 darbistii au fost excluși.

În 1881 H Z. Cloechers a înființat Uniunea Baptistă de care s-au atașat cele câteva biserici răspândite în Olanda. Au avut însă o neînțelegere pentru că bisericile din Francheer și Amsterdam tineau strict doctrina calvinistă, pe când Cloechers, care era președintele uniunii, avea vederi armeniene și de aceea cele două biserici nu s-au aliat Uniunii.

Uniunea, după înființarea ei, a scos o revistă cu titlul "Crestinul", care apare și astăzi cu același nume. Baptistii din Olanda număra 12.360 de membrii și 85 de biserici. Și-au deschis seminar în 1958 în apropierea orașului Utrecht. Directorul Seminarului era Iannes Reiling care era și profesor la Universitatea Utrecht. Olanda între 1939 și 1945, a fost ocupată de nazisti. Baptistii au contribuit foarte mult în a-i scăpa pe compatrioții lor de nenorocirile care au venit peste ei datorită nazistilor, de aceea prestigiul lor a crescut în ochii compatrioților. În 1940 Uniunea Baptistă din Olanda s-a atașat de toate structurile ecumenice, aceasta a provocat nemulțumirea unor biserici, de aceea în 1963 Uniunea Baptistă a hotărât să se retragă din toate organizațiile ecumenice. Baptistii din Olanda sunt conservatori în teologie, ei proclamă infailibilitatea Cuvântului lui Dumnezeu. Azi sunt în Olanda 89 de biserici cu 12.224 de membrii.

3.12 Polonia

Polonia, din 1700 a încetat să fie stat, teritoriul ei fiind împărțit între Austria și Rusia. După primul război mondial s-a reconstituit statul polonez.

În Polonia este acest sentiment că a fi polonez înseamnă a fi catolic, și că cine renunță la religia catolică renunță la naționalitatea poloneză.

Prima biserică din Polonia a apărut sub influența trezirii pietiste. Astfel, într-un sat cu numele Adamov, un învățator pe nume Godfried Alf, conducea un grup de studiu biblic, în care a ajuns să se apropie de vederile baptiste, dar nu a trecut deschis de partea lor, numai după ce a fost vizitat de pastorii din Rusia. Astfel în 1858 a fost botezat el și 26 de persoane. Imediat după botez s-a pornit o prigoană împotriva lui din partea familiei și a autorităților bisericești. A fost închis de mai multe ori.

A doua biserică s-a dezvoltat la Kicin în 1860 printre menoniti, Godfried Alf s-a mutat aici și le-a predicat. Cățiva dintre menoniti în frunte cu conducătorul lor au acceptat învățăturile baptiste. Lucrarea baptista din Polonia înainte de 1918 a fost multinatională. Credința baptista s-a răspândit printre boiemi, ucrainieni, ruși, gemani și polonezi. Impactul cel mai mare l-a avut asupra Germaniei.

În 1900 erau în Polonia 4162 de baptisti, iar în 1921 s-a înființat Uniunea Baptistă. Erau două uniuni: Uniunea Bisericilor de limbă Slava și Uniunea Baptistilor de limbă germană. După război, credința baptista a cunoscut o dezvoltare mare, așa s-a ajuns că în cele două uniuni să fie 17000 membri. S-a organizat educația teologică și baptistii s-au implicat în programe sociale, spitale, azile de bătrâni și orfelinate. Cele două uniuni au cooperat în toate problemele.

Al doilea război mondial le-a provocat mari distrugerii, Germanii au fost dislocați de pe teritoriul Poloniei și astfel au dispărut bisericile de limbă germană, au dispărut de asemenea și baptistii de limbă slava de aceea se poate vorbi de un nou început după 1945. În 1980 existau în Polonia 56 biserici cu 2539 de membrii, iar azi sunt 79 de biserici cu 4500 membrii.

Campania evanghelistică a lui Billie Graham din 1979 din Polonia, a făcut să crească prestigiul baptistilor și a provocat o oarecare deschidere a polonezilor spre Evanghelie.